

Minnen från ryggåsstugan

Av Nils Olsson ("Bens Nisse"), 1880 – 1972

I min barndom bodde det en gammal fiskare, som vi kallade för "Nisse Bengt", i en ryggåsstuga strax "nedan" vårt hus. Han hade två döttrar, Sissa och Hanna. Hanna hade puckel på ryggen, och de var ogifta båda. Gubben satt alltid i fårskinnskalsonger och "bant" (=tillverkade) sillgarn. Jag var där nere hos honom varje dag och trädde nålar med "näder" (= tråd av lin eller bomull), som han sedan förfärdigade sina sillnät av. Alla "brödskorpor" (brödkanter) gömde han åt mig. När jag då kom och hjälpte honom, skulle han ju bjuda på något, och det blev dessa "brödskorpor", som skurits bort från redan hårda brödsivor. De breddes med smör, och detta tyckte jag var det bästa jag kunde få.

De hade det mycket vackert och pyntat i sin ryggåsstuga på den tiden. Alla deras kärl var av koppar och alltid var de blankskurade, så de sken som solen.

Men på golvet hade de sand, mattor förekom inte. Långt ifrån alla hem var så pyntade som detta. Jordgolv förekom överallt på den tiden. När gubbarna sedan samlades och fördrev kvällarna med prat, kunde de bli så i tagen, att de inte frågade efter var de spotade. Om det blev på golvet, på väggarna eller i taket tänkte de inte på, och eftersom de använde både snus och tuggtobak, blev salivavsöndringen riklig och spottloskorna desto fler.

Mycken ohyra samlades lätt genom detta levnadssätt. Det var loppor och löss som frodades på den gamla goda tiden. Nu lever vi dessbättre under andra förhållanden. Den gamla tiden hörde ju grottmänniskorna tills Det fanns de som bodde i jordkolor även i min barndom. Jag minns en familj som bodde i en sådan jordkula borta vid sjöstranden.